

Posudek na diplomovou práci Venduly Piskáčkové na téma
***Linguistische und enzyklopädische Informationen im terminologischen
Übersetzungswörterbuch (am Beispiel des ausgearbeiteten Deutsch-Tschechischen
Wörterbuchs der astronomischen Termini).*** ÚGS FF UK. 2006. 124 str.

Předložená diplomová práce patří k těm, které jsou podloženy velkým osobním zaujetím pro téma a mohou se pochlubit několikaletou činností v oboru, který je celoživotní zálibou. Takové práce jsou mezi mladými germanisty velkou výjimkou.

Práce představuje zdařilý a pracný kompilát teoretických poznatků: Z velkého množství sekundární literatury, která mnohdy trpí přebujelým metajazykem, se podařilo autorce rozčlenit v sympatický celek základní směry ve zpracování terminologie na pozadí současné jedno- a vícejazyčné terminologie, a tak vytvořit solidní rámec, do něhož je včleněna problematika daná tématem. Práce by se hodila jako úvod do problému, tak je výstižná. Exemplifikace provázejí všechna teoretická tvrzení a jsou vzata ze slovníku, který autorka během posledních let vypracovala za konsultací Dr. Běly Poštolkové, CSc.

Současná odborná lexikografie se soustředí – obecně řečeno – spíše na vytváření terminologických databank. Tištěné slovníky budou sice žádány ještě dlouho, ale tento trend způsobuje, že se vytrácí, resp. vymírá lexikografická generace, jejíž hluboká lingvistická znalost formovala utváření tištěných slovníků přece jen z úhlu, který si generace mladší musí hodně těžce osvojit, protože zapracovávat znaky jazykového systému do slovníkového textu není nejlehčí a potřebuje to dlouhou praxi. Segmentace problémů je ukázána na diplomové práci vzorně, samotné zpracování slovníku však vyžaduje přece jen větší systémový pohled, který zůstává laikovi skryt. Tento pohled se autorka snažila uplatnit ve svém slovníku, který jsem s Dr. Poštolkovou částečně korigovala.

K diskusi při obhajobě navrhuji témata, která se odvíjejí z textu práce v místech, kde lze úsek zproblematizovat či podrobněji vysvětlit:

1. Vhodnost termínů *Gemeinsprache*, *Gemeinwortschatz*, *Varietät*: Je odborný jazyk varietou standardní němčiny?
2. Realizace diafrekvenčních údajů ve slovníku.
3. Na příkladu „šmitka“ vysvětlit statut tohoto výrazu. Které příznaky sdružuje? Jak s takovými výrazy zacházet v překladovém slovníku všeobecném a terminologickém?

Práce vznikala v náročném životním období autorky a to se projevilo na chybách pravopisných (alternace f a ph), gramatických (flexe adjektiv) a lexikálních, které jsem označila v recenzním exempláři. Bylo by jistě prospělo ještě jedno přečtení. (Včetně doplnění německého resumé.)

Práce je až na uvedené poznámky velmi zdařilá. Doporučuji ji k obhajobě.

10. září 2006

PhDr. Marie Vachková, Ph.D.